

Heel, heel klein worteltje, m'neer...

Boomschade door graafwerkzaamheden

Hoe kan dat nou?

Zo simpel zou het kunnen gaan. Het is namelijk niet goed voor te stellen dat een aannemer zich moedwillig dit soort trammelant op de hals haalt. Veel graafschade aan bomen komt toch voort uit een soort pech of misschien gebrek aan kennis. Miscommunicatie? Of een onmogelijkheid in de afspraken? Gemeentelijke civiele afdeling zet druk op de ketel, terwijl Groen goed wil monitoren wat er gebeurt? Soms zie ik hierin ook de onmogelijkheid van het aanbesteden etc. Men wil een goedkope partij aan het werk, maar gaat voorbij aan het feit dat het werk dan in werkelijkheid niet met de vereiste ondergravingen kan worden uitgevoerd.

Weet ik niet?

Is het misschien gebrek aan bomenkennis bij gravers? Sommige 'gravers' menen dat de boom-

wortels niet buiten de opsluitbanden van de boomspiegel komen of in ieder geval daar niet horen te komen. Moet er dan iets aangelegd worden? Dan graaft men in het slechtste geval pal langs de opsluitband. Is er dan graafschade, dan wordt dit ontkend onder het mom van: de boom was al gebrekkig omdat hij in een klein plantgat staat! En dat, terwijl het wortelgestel zich jaren ongestoord buiten de opsluitbanden heeft kunnen ontwikkelen; opsluitbanden die nota bene niet bedoeld zijn om bomen binnen, maar om de trottoirtegels buiten de boomspiegel te houden.

Een beruchte is ook het rücksichtslos graven in bestaande tracés. Want daar is toch in het verleden ook al gegraven? Vergeten wordt dan dat de jonge boom niet voorbij het tracé kwam, maar nu als halfwas of volwassen boom inmiddels wel! En dat bomen langs wegen vaak eenzijdig een

Tja, hoe is het gebeurd? Opzichter gaat even een bosje bloemen halen voor zijn vrouw. Personeelslid wil op tijd naar huis of goede beurt bij de baas maken en graaft alvast het geultje voor een belangrijke gebeurtenis in de ondergrond. Oeps... was dat een gasleiding? O nee, gelukkig, het was maar een soort worteltje!

Uit de kraan stappen en stukkie natuur effe aan de kant gooien. Nou dat is toch een flinke zeg. Hé, daar heb je die aardige boombeheerder...

... en dan hebben we de poppen aan het dansen. Grote boomschade.

Auteur: Mr. Kitty Goudzwaard

asymmetrisch wortelgestel ontwikkelen. Graaft men dit door, dan is de boom ineens wel instabiel, iets wat op jongere leeftijd niet het geval was.

Praktisch ander voorbeeld: graver heeft geen idee van boomwaarde. Ik zou zeggen: maak dit iedere uitvoerende met een paar vreselijke voorbeelden goed duidelijk met posters op de bouwplaats en het maken van afspraken in het kader van Bomeneffectanalyses. Zorg er als aannemer voor dat personeel niet alleen de waarde van de gasleiding in het hoofd heeft zitten, maar ook de boomwaarde.

De bedragen van boomschades die ik de afgelopen jaren voorbij heb zien komen, doen het trouwens goed in de gemiddelde zondagse spelshow. Sommige tot over het miljoen... Zelfs een eenvoudige boom heeft al een flinke waarde.

Boombeheerder, wat nu?

Pak alle boomschade op en vooral aan! Ten eerste levert het geld op, ten tweede is het met goede afspraken uit te besteden. Helemaal mooi is het om de opbrengst van boomschade in het jaarplan op te nemen. Klein praktisch probleem voor de boombeheerder: de kosten van het verhalen komen vaak uit zijn pot, maar de opbrengst gaat naar de algemene middelen. Zaak om hierover goede afspraken binnen de afdeling Financiën te maken. Belangrijk ook om het proces van schadeclaims goed door te spreken. Bij bijvoorbeeld aanrijkschade door een onbekende dader moet er voor een beroep op het waarborgfonds altijd binnen twee weken aangifte gedaan zijn. Dus niet op het bureau laten liggen, maar even tussen de middag naar het politiebureau.

Niet op het bureau laten liggen, maar even tussen de middag naar het politiebureau

Zet zo veel mogelijk in werkafspraken of bestekken op papier dat boomschade abstract berekend mag worden en bovendien direct op de eindafrekening ingehouden wordt. Stel boetes op boombeschadiging. Voor boombeheerders: leg bij grote projecten of dierbare houtopstanden de conditie vooraf duidelijk op (geogerefererde) foto's vast. Het liefst in meerdere seizoenen. Dan heb je altijd bewijs van de nultoestand. Maar vooral: ga aan de slag met het boomschadeverhaal.

Leg de conditie vooraf duidelijk op foto's vast, liefst van meerdere seizoenen

Wat dan?

Bij serieus boomschadeverhaal moet er getaxeerd worden. Een deel van mijn dagelijkse werkzaamheden is reactie geven op alle mogelijke tegenargumenten van wederpartijen op boomschadeclaims. Daar leert een mens veel van. Mijn advies is: zorg ervoor dat je alles zo duidelijk mogelijk registreert. Duidelijke foto's met onderschriften die uitleg geven, verzamel zo veel mogelijk bewijs van graafschade. Een klein fotoshotje van een supersmal proefsleufje, daar wordt een rechter kriegel van.

Een berg foto's van onduidelijke stammen en bomen heeft ook geen zin. Kijk eens naar je rapportage door de ogen van een vreemde. Of nog beter: door de ogen van de rechter of wederpartij. Een rechter moet kunnen varen op de beoordeling van de deskundige. Maak daar dus geen zoekplaatje van.

*Verzamel zo veel mogelijk bewijs van graafschade
Een berg foto's van onduidelijke stammen en bomen heeft geen zin*

Boeh!

En dan komt de wederpartij met een dikke brief met allerlei tegenbewijs. Daar schrikt men vaak behoorlijk van. Het lastige bij schadeberekening van bomen is dat het geen auto met een deuk is. En dat bedoel ik letterlijk! Bij auto's wordt in beginsel gekeken naar de kosten van herstel tot de oude toestand, vaak uit een catalogus. Bij een boom is dit lastig. Hooguit kan dit tot uitdrukking komen in de kosten van snoei. Snoei die op den duur kan bijdragen aan herstel.

Men schrikt vaak van het tegenbewijs van de wederpartij

Om die reden vindt de rechter het goed dat van een andere manier van taxeren mag worden uitgegaan. Wij spreken dan niet van een 'concrete schadeberekening', maar van een 'abstracte schadeberekening'. Niet de herstelkostenberekening (concrete schadeberekening), maar de afname van de boomwaarde (abstracte berekening) wordt dan in kaart gebracht. Er is dus geen factuur van de garage, maar een rapport van de vermindering van de waarde. Dit is dan bovendien niet de vermindering van de handelswaarde van het hout, maar de waardevermindering zoals berekend met het rekenmodel Boomwaarde- en boomschadeberekening van de NVBT.

Een rapport met de vermindering van waarde wordt in rekening gebracht

Wat zegt u daarop?

Lees de reactie van de wederpartij zorgvuldig door, dan wordt al snel duidelijk waar de angel zit. De wederpartij wil vaak geen abstracte schadeberekening, maar een concrete. Soms wordt dit zwart op wit neergezet. Vaker moet dit echter 'gefilterd' worden uit de tegenexpertise. Niet van schrikken, maar blokje voor blokje uiteenrafelen is mijn advies. En dan met de abstracte schadeberekening in het achterhoofd het weerwoord maken. Verlies je niet in het alleen weerleggen van de 'concrete' schadeberekeningsargumenten die de wederpartij stelt, maar beroep je in beginsel eerst op de rechtvaardiging van abstracte schadeberekening die partijen in sommige gevallen vooraf met elkaar afgesproken hebben! En leg uit dat dié abstracte schadeberekening juist is uitgevoerd. Ga dan

pas in op de argumenten van de wederpartij die gebaseerd zijn op het principe van 'concrete schadeberekening'. Filter die 'concrete' argumenten als het ware uit het weerwoord en weerleg die, maar vertaal deze ook nog eens naar jouw eigen 'abstracte' berekening. Volg je deze route niet, dan wordt je weerwoord al direct een soort appels met peren vergelijken. En dat is een gemiste kans. Neem ook elk argument door en lever tegenargumenten.

Leg uit dat die abstracte schadeberekening juist is uitgevoerd

Het lastige is dat een willekeurige advocaat soms niet op de hoogte is van al deze ins en outs van boomschades en boomtaxaties en ook niet doorheeft dat de wederpartij het oneigenlijke argument gebruikt van verplichte concrete schadeberekening. De advocaat vraagt bovendien logischerwijze vaak de boomtaxateur om reactie te geven op de tegenexpertise. Probleem twee: de taxateur is geen jurist en is niet in alle gevallen bekend met het spel dat de wederpartij speelt. Dan wordt het als snel 'de lamme helpt de blinde'.

Dus... werk aan de winkel zou ik zeggen!

mr. Kitty Goudzwaard is boomjuriste bij Cobra Groenjuristen. Lezers kunnen vragen stellen over het artikel via: Kitty.Goudzwaard@CobraPlanadviseurs.nl